

Nikar torej drevesa, kateremu se je odrezal vrh, čisto oskubiti, temveč pustimo drobnejše vejice. Drugo spomlad se te veje odrežejo.

Fr. Praprotnik.

Pepel kaj izvrsten gnoj.

Pepel ima v sebi veliko kalija in apna. Zato je pepel izvrstno gnojivo. Treba ga le na pravem mestu, o pravem času in na pravi način rabiti.

Pri krompirju in sočivju pepel čudeže dela, slasti takrat, če se z njim po vrhu potroša. Na travnikih izčara iz zemlje mnogo lepe sočne detelje. Kjer prej ni bilo drugega nego pusto mahovje, tam zazeleni obilo nježne detelje, če se je s pepelom potrosilo.

Tudi rast korenja pospešuje, če se je setev ali pozneje o deževju na rastline potrosil. Vsled pepela preminejo škodljive listne uši in rastline veselo rastejo.

Da se pa pri potrošanju ne praši preveč, se mora pepel prej z vodo poškopiti in sicer tako, da se na zemljo položi plast pepela, ta potem zmerno s škropivnico poškopri in na to premeša.

Zopet se nasuje druga plast pepela. poškopri in pomeša in tako dalje.

V 24 urah se more pepel na 4 metre daleč z lopato metati in jeden človek ga more v 4—5 urah na 20 metričnih centov razlučati brez vse nadlege, nevarnosti, umazbe ali zgube na pepelu vsled prevelikega razpršenja.

Dobro je tudi gnojno sol s pepelom pomešati in nekoliko časa ležati pustiti. Ta zmes se potem raztrosi z najboljšim vspehom. Vendar pa se pepel predolgo poprej, nego se raztroša ne sme škropiti, sicer gre moč negašnega apna v njem za pognojitev v zgubo.

Drobnjak ali šnitleh se mora vsako drugo ali vsaj tretje leto razdeliti in presaditi.

Drobnjak ljubi ne pretežno pa mastno, vendar ne na novo pognojeno zemljo in tako lego, da v poletnih mesecih vroči žarki opoldnevnega solnca ne morejo ravno do njega.

Dobro sredstvo, da začne bujno in krepko rasti, so saje, s katerimi se rano spomladi potrosi ali pa tudi z izkuhanimi kavinimi ostanke. Da je po leti vedno črstej, nježen drobnjak pri rokah, se mora tik zemlje porezati, z napol strohneto gnojno prstjo pokriti in pridno zamakati. Dobro je več šopkov ga rediti, da se s porezovanjem more menjati, ker drobnjak kmalu moč zgubi, če se prepogosto in močno porezava.

Zoper repne bolhe in listne uši so saje dober pomoček. Saje se po zimi nabirajo po dimnikih in pečnih cevih. Debelejši kosi saj se morajo zribati in potem hranjevati. Brž ko pozneje v spomladi bolhe in uši razne rastline

napadejo, se morajo te z sajami pridno potrošati. Mrčesovje kmalo po potrošanju nekam spremine tako, da je le redkokdaj drugič potrošati treba. Neskušenci se bodo morda bali, da bi saje rastlinsko listje ne pokončale, vendar se pa tega ni treba bati. Celo dinjam in kumaram saje ne škodijo, kamoli drugim bolj trdnim rastlinam. Ta pomoček sicer ni nov, pa še vsakokrat se je dobro obnesel, kolikorkrat se je prav rabil.

Ogersko vino ponujajo številni mešetarji po vseh mestih in kotih štajerskih. Največ takšnih mešetarjev razposlali so ogerski veliki vinotržci v Budimpešti, zvečinoma Judi. Ponujajo pa vina v sodih in flaškah v določiljanje.

Konjerejsko društvo je g. Grahorniku v Ranzenbergu pri Pesnici izročilo lepega žrebca težkega noriškega plemena, v Ljutomer pa postavilo mladega žrebca angleškega na pol čistega plemena.

Sejmi 16. maja Vojnik, Pilštanj, Bizelsko, 17. maja sv. Helena, sv. Marjeta na Pesnici, 21. maja sv. Jurij ob južnej železnici, 22. maja Loka, Olimije, Radgona.

Dopisi.

Iz Ptuj. (Cesar Jožefova svečanost meri zoper Slovence). Binkoštni ponedeljek se ima vršiti v našem mestu svečanost, katero „Nemci“ imenujejo „Enthüllung des Kaiser-Josef-Denkmal.“ Mi bi o tej slavnosti molčali, ko bi ne bila proti nam Slovencem obrnena. Mi nismo proti temu, da bi Nemci tistih mož, ki so jim kaj koristili, ne bi smeli slaviti, kajti vsak narod mora slaviti može, kateri so tega vredni. Ali kakor iz celega programa te slavnosti razvidimo, je sama demonstracija proti ne nemškemu narodom in tukaj Slovenskemu. Mi bi le radi vedeli, zakaj pravi Nemci na Gornjem Štajerskem, Tirolskem in drugod ne stavijo cesarju Jožefu spomenikov? Naši „nemci“ le hočejo pokazati svetu, da je Ptuj „nemško“ mesto, da so njega prebivalci „Nemci“ in Bog vé kaj je še vse nemško. — Za to slavnost pa lovijo naši nemčurji tudi kmete, katerih pa ne vjamejo mnogo na limance. Res je, da je marsikdo hvaležen, posebno pa naš kmet, če se more zastonj najesti in napiti, kajti čujemo, da se je v nekej tukajšnji gostilnici naročilo mnogo jedil in pijač, katere bodo na stroške nekih lampačev dobivali kmetje zastonj, da, še celo smodke bodo zastonj pušili. Par lačnih ljudi že dobijo, toda pošten kmet ne gre v tako družino, kjer se njegov jezik zasmehuje. Tudi se govori, da bode nekdo slovenski „gučal.“ Pa menda ne naš dr. Hanzl, o kojem sem nekaj časa čital, da ga je nek komij pred letom zavoljo prav neke grde stvari tožil (povedati

bi bilo „gnūs“) pa da se še ni opravičil. Tudi se trdi, da se bode te bodikaj slavnosti vdeležilo tukajšnje vojaško veteransko društvo, kojega pokrovitelj je slavni vojskovodja Albreht. Mi ne moremo razumeti, da se drzne to društvo takih slavnostij vdeleževati, katere so tudi nekako proti Avstriji obrnene. Naj se vdeleži, ali Slovenci bodo tudi vedeli, kaj imajo v tem slučaju storiti. Zavoljo takega brezpačetnega sklepa tega društva je njega načelnik svoje častno mestno popustil in tudi nekaj družih pametnih odbornikov je izstopilo. — Trdi se tudi, da bode več ptujskih „jungfrauen“ belo oblečenih. Za te pač naših nemčurjev ne zavidamo. — Mi Ptujčanom vse to veselje privoščimo, toda samo nas Slovence naj v miru pustijo.

Dostavek uredništva: Tiste slovenske gladovnjake pa in lačenbergerje, ki bodo šli v Ptuj k cesar-Jozefovej svečanosti žret in pit in kadit ter nemčurjskih kostij glodat, te pa prosimo nam naznaniti, da jih denemo v črne bukve.

Z Dobrne. (Kmet. podružnica) je 22. p. m. obhajala svoj četrti letošnji zbor. Pri tej priložnosti je g. oskrbnik Kraner najprvleje omenjal cepljenje trsa. Nad koreninami se namreč zemlja odrahlja, trs se obreže in deblo razkolje, v razpoklino se vloži trta kot cepič prirezana ter se opravlja vse, kakor pri drevesu, kedar ga cepimo „v sklad“. To se zagrebe tako, da se samo cepiči iznad zemlje vidijo. Sledeče leto trto pogrobaj. Isti gospod je potem razlagal, kako se naj napravlja trsovnica, (temu nemec pravi: rebšule). Z dovoljenjem svojega gospodarja — Bog plačaj! — je govornik bil prinesel seboj veliko število živic ali rozeg od trte, izabela imenovane; to je pričujočim vinorejcem razdelil z opombo, da si jo naj vcepijo v brajde, ker v vinograd med ostalo trsje izabela itak ne kaže. Na sadno drevje predsedši razkazoval je cepljenje „za kožo“, kar se naj opravlja v dobi, ko je drevo v mezgi. Ker se pa cepiči morajo oskrbeti že meseca februarja, za tega voljo je sam prinesel snopič o pravem času narezanih šibic, da jih porazdeli med sadjerejce, katerim bi manjkalo primernege lesa. Pred razhodom smo še občudovali košato rastlino, katerej pravijo „turška detelja“ ali „petelinovi grebenčki“ ali „esparseta“ ali „onobrychis sativa.“ Ta detelja prospeva tako naglo, da jo po 4krat na leto zamoreš kositi; raste na slabem zemljišči in je prav dobra krma ali piča, živina jo ima zelo rada. Ko je 24 ur prebila v gnojnici, se naj poseje jako na redko, ker se močno razraste. Rastlina je mnogoletna, vsled česa se celo „večna detelja“ imenuje. Tudi semena, katero se je moralo ob času zorenja z omenjene trave osmukati, dobili so poslušalci. — Ne dá se tajiti, da se po opisanem načinu povspešuje napredek v kmetijskih zadevah, ker poslušalec slišane nau-

ke zamore tako rekoč v roki seboj vzeti ter jih skoro nehoté še domačim ljudem, ki se zborovanja niso vdeležili, priporočevati.

Iz Maribora. (Priprave na cesarjev prihod.) Slovenska poslanca g. dr. Rada in g. J. Fluher sta v soboto ob 10. uri sklicala vse župane, vse načelnike krajnih šolskih svetov in cerkvene ključarje, da izvolijo več mož v deputacijo, katera bi naj svitlemu cesarju izrekla zahvalo za vse darove, katere so vladar naklonili cerkvam, šolam in srenjam po točah. povodnih oškodovanim. Prišlo je 58 vrlih mož, a prišli bi skoraj vsi, pa nesramni nemčurji in liberalni potepuhi so jih mnogo odvrnoli, češ: „gehen Sie nicht zu diesen Windischen. Bleiben's weg!“ To je grdo. Poznamo jih po imenu, te lampače, ki uže dolgo po kakšnem „ordnu“ sline cedijo, pa iz sovraštva do Slovencev niso trpeli, da bi pri tej lepej priliki potihnili dosedanje prepiranje. Zbrani so poslanca dr. Dominkuša izvolili za predsednika in dr. Rada je slovenski razlagal pomen shoda; pripravljen pa je bil v dokaz spravedljivosti nemški spregovoriti, ko bi nemškutarji tudi bili prišli. Navzoči so radostno pritrdili nasvetom dr. Radaja. Izvoljeni v deputacijo so zvečinoma priletni, mnogozaslužni poštenjaki: Franc Vajngerl od sv. Jakoba, Martin Lorber od št. Ilja, Janez Ornik iz Jarevine, Franc Dovnik iz Karčevine, Franc Robič starši iz Lembaha, Franz Divjak iz Frauheima in J. Pišek iz Hotinjevesi. G. dr. Rada je to uže naznanil c. k. namestniji v Gradec in gre pozneje še sam tje. V Slov. Bistrici in sv. Lenartu skličeta pa obadva poslanca kmalu shod volilcev in poročata o delovanji deželnege zbora štajerskega; ob enem skličeta takrat še vse župane, cerkv. ključarje, da izvolijo tudi deputacijo k cesarju. Mariborskej deputaciji bode voditelj k cesarju državni poslanec baron Goedel, onima dvema pa deželna poslanca. Če bode dovoljeno, izročijo ti moške podpisano zahvalnico — nemško-slovensko — svitlemu cesarju in blagodušnemu, očetovskemu dobrotniku.

Iz Celja. (Celjska okolica in njeni župan). Podpisani odborniki občine celjske okolice smo zvedeli, da je naš župan poslal visokemu državnemu zboru prošnjo, naj ostane šolska postava nespremenjena, naj bi se toraj otrokom ne smelo postavno dovoliti v 13. in 14. letu njihove starosti izstopiti iz šole, in naj šola ostane brezverna kakoršna je smela biti do zdaj. Vprašamo Vas, gospod Male, ali ste že pozabili, da smo pred 2 letoma soglasno sklenili pri javni seji občinskega zastopa prošnjo do Visokega državnega zbora: naj se šolsko obiskovanje skrajša na 6 let in naj bo šola zopet odločno postavljena na versko podlago? Ali ste že pozabili, da ste to soglasno prošnjo občinskega zastopa prvi podpisali tudi Vi?

Kdo Vas je pooblastil, našo občino v sramoto spravljati pred vsem svetom, ki bi vtegnil zdaj soditi, da je postala celjska okolica brezverna?! Podpisujte Vi, gospod župan, za sebe pisma, kakoršna hočete; v imenu občine niste imeli pravice, kaj takega pošiljati na Dunaj. V imenu naših občanov pozdravljamo toraj z velikim veseljem spremembo šolske postave ter izrekamo srčno zahvalo vsem gg. poslancem, kateri so za njo potegnili se in za njo glasovali.

France Lipovšek, Andrej Žnidar in Karol Šah, občinski svetovalci;

Matevž Glinšek, Franc Ostrožnik, Valentin Zupanc, Franc Šorn, Franc Kodela, Matevž Vozu, Jernej Zupane, Jožef Lednik, Anton Škorjanc, Martin Žnidar, Martin Vrečer, Jožef Kodela

občinski odborniki.

Izmed 17 odbornikov jih je podpisanih 15. Enake nezaupnice še nij lahko dobil kateri župan. — Pri tej priliki vprašamo gospode odbornike v celjski okolici, naj nam blagovolijo naznaniti, kako se pri ondašnji občini spolnuje sklep občinskega zastopa, ki se je lani meseca majnika storil, namreč, da se ima začemši s 1. januarjem t. l. vradovati v celjski občini v slovenskem jeziku. Ali se gosp. Male tudi za ta sklep nič ne briga?

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Sad brezverskih šol poskusiti morala je tudi naša cesarica. Mudečo v Badenu na Nemškem, so šolski paglavci s kamenjem zadevali. Badensko šolsko postavo so naši nemški liberalci l. 1869 za nas posneli. Hvala Bogu, da je sedaj prenarajena. — Državni zbor je odložen do oktobra. Pred sklepom bila je sprejeta še brambovska postava; zanaprej mora biti najmanje 138000 vojakov brambovcev; nadalje sklenoli so naši poslanci proti liberalcem, da se železnica postavi od Herpelj do Trsta, od Siveriča v Knin in odtod kedaj v Bosno. Sprejela je večina tudi postavo zastran državnih obrtnijskih inšpektorjev, ki bodo mojstre in delavce nadzorovali, da se nobenemu krivica ne godi, kakor sedaj. Kajti liberalni in judovski fabrikanti in mojstri časih strašno delajo s pomočniki in delavci. Ti jim morajo za slabo plačilo veliko delati, za bolene, zdelane, postarane delavce pa se ne brigajo; še v nedeljo jim ne privoščijo miru. Tukaj so naši poslanci sklenoli pomagati. Naposled je še bilo sklenjeno, da se ima v Dalmaciji in Istriji poleg nemščine in italijanščine pri sodnih rabiti tudi hrvatski jezik, kar do sedaj ni bilo, čeravno so Hrvati v večini. Državni zbor je letos veliko delal in dognal in poslancem

radi privoščimo nekoliko miru. — Kranjski deželni zbor bo še ta mesec razpuščen. — Poljaci in Rusinci v Gališkem prizadevajo si na mirnem porazumeti se. To je močno želeti. — Hrvati nemilo čutijo magjarsko brezobzirnost. Mesto Zagreb hoče 4 $\frac{1}{2}$ milijona goldinarjev na posodo vzeti, da postavi nekoliko kosarn in popravi vsled potresa oškodovana poslopja; toda magjarsko finančno ministerstvo tirja 900000 fl. pristojbine, čeravno je navada takšnim javnim posojilom pristojbine opuščati; tudi mestu Szegedinu se je prizaneslo, toda Zagrebu, Hrvatom Magjari tega ne privoščijo. To žali Hrvate jako hudo.

Vnanje države. Bismark je papežu dal ugoden odgovor na slednje pismo in katoličani nemški zopet upajo, da dobijo svoje škofo nazaj in zopet potrebnih mešnikov, katerih vže močno manjka, po 5 milj daleč lahko greš, pa ne najdeš v farovžih mešnikov, ker so mrtvi ali izgnani. Ljudje nimajo redne službe. — Francozi so sklenoli nepoboljšljive kaznovance ne več po kajhahrediti, ampak v južne kraje, otoke sredi morja itd. delat odpravljati. — Angleški bogatajilec Brandlaug je izvoljen za državnega poslanca, a drugi poslanci ne pustijo še v zbornico tega ajda, čeravno so se ministri sami za njega potegovali. — V severni Ameriki so razkačeni Irci napravili veliko zavezo proti Angležem in sedaj se poroča, da so tudi več ladij z dinamitom naloženih v morje spustili uničevati angleških trgovskih ladij. — Na Italijansko se je tudi nemški general Moltke podal za nemškim cesarjevičem, ki je uže tam. Obadva kaj marljivo ogledujeta laško vojaštvo. — Bolgarski knez je zapustil Atene, došel v Kotar in se mudi sedaj pri črnogorskem knezu v Cetinjah.

Za poduk in kratek čas.

Kuga na slovenskem Štajerskem.

(Spisal M. Šekovec.)

(Dalje.)

VI. Med patroni zoper kugo zavzema prvo mesto D. Marija, — mati božja. In to po vsej pravici, kajti skoz vsa stoletja se je skazovala prebižališče grešnikov, tolažnica žalostnih in pomoč kristijanov.

Ko je l. 590 kuga hudo razsajala v Rimu, nesli so Marijino podobo v procesiji po mestnih ulicah. in kuga je zdajci prenehala.

Od tistega časa je zahajalo verno ljudstvo najrajše k Mariji. Še den denešnji najdeš po mestnih trgih velikanske štatve, ki jih je postavilo ljudstvo Mariji v čast in zahvalo.

Za posebnega priprošnika v kugi velja že od starodavnih časov v naših krajih tudi sv. Boštijan mučenik.